

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel: DJ-2776864
Naam opsteller voorstel	: Dwayne Heuvelmans d.heuvelmans@weert.nl, 0495575664	Zaaknummer: 2662186
Portefeuillehouder	: J.W.H. (Hans) Fuchs	Publicatie: Openbaar

Onderwerp Leefbaarheidsfonds

Voorstel

1. De subsidieregeling Leefbaarheidsfonds gemeente Weert vast te stellen en deze te publiceren.
2. Aan het afdelingshoofd OCSW mandaat, volmacht en machtiging te verlenen conform bijgevoegd mandaatbesluit ten behoeve van het afgeven van een steunverklaring voor het Provinciale Leefbaarheidsfonds.

Inleiding

Tijdens de behandeling van de begroting 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met de prioriteit 2.7 'instellen van een leefbaarheidsfonds'. Hiermee is er voor de jaren 2025, 2026 en 2027 €75.000 per jaar vrijgemaakt om een lokaal leefbaarheidsfonds in te richten.

Doel van het leefbaarheidsfonds is om initiatieven en projecten, die vanuit wijken en dorpen komen, te ondersteunen en die de sociale cohesie vergroten, ontmoetingen stimuleren en vergroening en de biodiversiteit in de openbare ruimte versterken.

Relatie met Provinciaal Leefbaarheidsfonds

Ook de Provincie Limburg heeft een leefbaarheidsfonds ingesteld om bewonersinitiatieven te stimuleren en te ondersteunen. Het provinciaal leefbaarheidsfonds hanteert een minimumbedrag van €2500-, waardoor regelmatig initiatieven niet in aanmerking komen voor dit fonds. Het lokale leefbaarheidsfonds van de gemeente Weert is daarmee een werkend alternatief om initiatieven toch financieel te kunnen ondersteunen.

Voor een deel van de aanvragen voor het provinciaal leefbaarheidsfonds is cofinanciering nodig, wat mogelijk gemaakt kan worden door financiering uit het leefbaarheidsfonds van de gemeente Weert. De beide regelingen kunnen elkaar daarmee aanvullen en versterken.

Voor een deel van de aanvragen bij het provinciale leefbaarheidsfonds is een steunverklaring nodig van de gemeente. Met dit collegevoorstel wordt de ondersteuning vanuit de gemeente Weert aan potentiële initiatiefnemers die aanspraak willen maken op het provinciaal leefbaarheidsfonds vergemakkelijkt (beslispunt 2).

Doel(en)

Het leefbaarheidsfonds van de gemeente Weert draagt bij aan meerdere doelen. Een aantal van deze doelen sluiten nadrukkelijk aan bij Sturen op Effecten.

Met het leefbaarheidsfonds wordt primair aan de volgende doelen gewerkt:

1. Toegankelijkheid en samenwerking tussen en met de Weerter samenleving versterken.

In te vullen door het B&W secretariaat:

- ☐ Akkoord
☒ Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
☐ Anders, nl.:

- ☐ Niet akkoord
☐ Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 08-04-2025

Nummer: 7

De secretaris,

2. Sterkere (of versterken van de) sociale lokale basis.
3. Effectievere en efficiëntere ondersteuning (van bewonersinitiatieven) vanuit de gemeente.

Daarnaast dragen bewonersinitiatieven ook bij aan andere doelen afhankelijk van het type initiatief. Bijvoorbeeld initiatieven die gericht zijn op vergroening van de openbare ruimte dragen bij aan een groenere en gezondere leefomgeving en het verminderen van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Resultaten

Met het leefbaarheidsfonds van de gemeente Weert worden diverse resultaten nagestreefd. Een aantal van deze resultaten zijn daarbij specifiek opgenomen binnen Sturen op Effecten. Met het leefbaarheidsfonds werken we aan de volgende resultaten:

1. Meer inwonersinitiatieven worden gestimuleerd en gefaciliteerd met financiering of andere ondersteuning in de vorm van kennis en expertise.
2. Het beleid van de gemeente Weert sluit beter aan op ideeën en initiatieven vanuit inwoners en ondernemers.

Activiteiten

Door dit collegebesluit worden de volgende activiteiten in gang gezet:

1. Het instellen van een gemeentelijk leefbaarheidsfonds voor de jaren 2025 tot en met 2027 om initiatieven te stimuleren, faciliteren en ondersteunen.
2. Het inrichten van een pagina op de website van de gemeente Weert als landingspagina voor initiatiefnemers ter ondersteuning van bewonersinitiatieven en voor aanvraag van subsidie uit het leefbaarheidsfonds.
3. Activiteiten ter bevordering van de bekendheid van de regeling zowel intern maar vooral extern richting potentiële initiatiefnemers. Zie voor een uitgebreide toelichting onder het kopje communicatie.
4. Het organiseren van een Fondsen Festival binnen de gemeente Weert (Q4) om aandacht te genereren voor bewonersinitiatieven en dus ook de regelingen voor de leefbaarheidsfondsen van de gemeente Weert en de Provincie Limburg.
5. De ondersteuning aan initiatiefnemers vergemakkelijken die een aanvraag willen doen bij het leefbaarheidsfonds van de Provincie Limburg middels het bijgevoegde mandaatbesluit (beslispunt 2).

Argumenten

1.1 Het instellen van een gemeentelijk leefbaarheidsfonds is een uitwerking van een aangenomen motie door de gemeenteraad.

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de kadernota 2025 een motie ingediend om tot een lokaal leefbaarheidsfonds te komen. Met dit leefbaarheidsfonds kunnen projecten en initiatieven ondersteund worden die de leefbaarheid in de stad Weert en de (kerk)dorpen verbeteren. Bij het vaststellen van de begroting zijn daar ook middelen voor beschikbaar gesteld. Met het instellen van de regeling wordt er uitvoering gegeven aan de aangenomen motie.

1.2 Het instellen van een gemeentelijk leefbaarheidsfonds draagt bij aan het (verder) versterken van de leefbaarheid en sociale basis binnen de gemeente Weert.

Door het leefbaarheidsfonds kunnen projecten en initiatieven gerealiseerd worden met een incidentele bijdrage. Hierbij kan gedacht worden aan culturele,- cultuurhistorische- en buurt evenementen maar ook projecten en initiatieven die de biodiversiteit versterken, of Weert op de kaart zetten als natuurvriendelijke stad. Het gaat ook over initiatieven die de sociale veiligheid versterken of ontmoeting mogelijk maken. Al dit soort initiatieven dragen bij aan de leefbaarheid en de sociale basis waarbij inwoners omzien naar elkaar.

2.1 Het mandaat, volmacht en machtiging aan het afdelingshoofd OCSW conform bijgevoegd mandaatbesluit (bijlage 2) draagt bij aan een efficiëntere ondersteuning aan initiatiefnemers die een aanvraag willen doen bij het provinciaal leefbaarheidsfonds.

Voor aanvragen bij het provinciaal leefbaarheidsfonds is in de meeste gevallen een steunverklaring nodig van de gemeente. Hiervoor is op dit moment voor ieder initiatief een afzonderlijk collegevoorstel nodig. Door dit te mandateren aan het afdelingshoofd OCSW kan de gemeentelijke organisatie sneller en gemakkelijker ondersteuning bieden aan initiatiefnemers. Aan de steunverklaring zijn verder geen verplichtingen voor de gemeente verbonden.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het bedrag van €75.000 per kalenderjaar binnen het Leefbaarheidsfonds is mogelijk te laag.

De gemeente Weert heeft nu geen regeling voor het stimuleren en faciliteren van initiatieven. Met het instellen van deze nieuwe subsidieregeling werken we aan het op peil houden en verbeteren van de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijken en dorpen binnen de gemeente. Mogelijk is een bedrag van €75.000 te weinig wanneer er veel aanvragen bij de gemeente worden ingediend. Wanneer een dergelijke situatie ontstaat zal tijdig met de portefeuillehouder worden besproken hoe dit op te lossen.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Voor het leefbaarheidsfonds heeft de gemeenteraad, door middel van het vaststellen van de begroting 2025, voor de jaren 2025, 2026 en 2027 incidenteel €75.000 per jaar vrijgemaakt om bewonersinitiatieven te ondersteunen. Deze incidentele middelen worden in 2025 ten laste van het begrotingsresultaat en in 2026 en 2027 ten laste van de algemene reserve gebracht.

Door het oprichten van het leefbaarheidsfonds zijn er geen aanvullende personele gevolgen. Het begeleiden en ondersteunen van mogelijke initiatiefnemers en het beoordelen van de subsidieaanvragen zal worden opgevangen binnen de bestaande formatie voor de regisseurs leefbaarheid, de projectleider Keent-Moesel, de stadsecoloog en de participatie adviseurs van de gemeente Weert.

Er zijn geen juridische gevolgen ten aanzien van het instellen van het lokaal leefbaarheidsfonds.

Overleg gevoerd met

Intern

Patricia Vos, businesscontroller F&C

Benjamin van Leeuwen, stadsecoloog RE&V

Marjolein Wassenberg, projectleider sociale ontwikkeling Keent-Moesel, OCSW

Cheryll Verhoeven, beleidsadviseur maatschappelijke voorzieningen, OCSW

Saskia Doek, strategisch adviseur Sociaal Domein, OCSW

Nicole Verhousen, jurist OCSW

Elger van Delft, regisseur leefbaarheid OCSW.

Len Snelders, adviseur participatie, concernstaf.

Kristel Scheffers, teamleider veiligheid & leefbaarheid.

Extern

Participatieraad gemeente Weert (verslag van het gesprek is bijgevoegd als bijlage 3)

Participatie

Met het instellen van een gemeentelijk leefbaarheidsfonds worden ook doelen en resultaten van het beleidskader en uitvoeringsprogramma Participatie nagestreefd. Met een leefbaarheidsfonds kunnen we de betrokkenheid van de gemeente bij initiatieven van

inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties (overheidsparticipatie) versterken. Hiermee kunnen inwoners, verenigingen en stichtingen de regie in eigen hand houden en hun initiatieven verder kunnen worden gebracht.

De Participatieraad is om advies gevraagd op de regeling leefbaarheidsfonds. De notulen van het gesprek met daarin adviezen zijn opgenomen bij dit collegevoorstel als bijlage 3.

Communicatie

De gemeenteraad zal worden geïnformeerd over het instellen van het leefbaarheidsfonds via de TILS-lijst. Via de P&C-cyclus zal de raad, conform de aangenomen motie, geïnformeerd worden over de besteding van de middelen binnen het leefbaarheidsfonds.

Het gebruik en het succes van het leefbaarheidsfonds staat of valt met de bekendheid van de regeling bij inwoners, stichtingen, verenigingen en coöperaties. Daarom zal vanuit communicatief oogpunt ruimschoots aandacht besteed worden aan de mogelijkheden van het leefbaarheidsfonds. Hiervoor wordt onder andere een pagina aangemaakt op de website van de gemeente Weert waar initiatiefnemers zich kunnen aanmelden. Op de pagina voor het gemeentelijk leefbaarheidsfonds zullen ook voorbeelden en foto's worden toegevoegd met bijvoorbeeld afgeronde bewonersinitiatieven binnen de gemeente Weert.

Ook worden de opbouwwerkers van Punt Welzijn en de wijk- en dorpsraden actief geïnformeerd over het leefbaarheidsfonds. Intern zullen alle medewerkers van de gemeente Weert geïnformeerd worden over het leefbaarheidsfonds door een bericht op OCTO.

Planning

Na vaststelling van het collegebesluit zal in Q1 (april) de website voor het lokaal leefbaarheidsfonds gelanceerd worden in combinatie met een communicatiecampagne (april tot en met juni) via de sociale media kanalen van de gemeente Weert.

In Q4 van het huidige jaar zal er aanvullend een communicatiecampagne worden uitgezet om inzichtelijk te maken welke bewonersinitiatieven er al gerealiseerd zijn met ondersteuning vanuit het leefbaarheidsfonds. Doel van deze campagne is ook om mogelijk nieuwe initiatiefnemers te inspireren en te stimuleren om ook met hun wens of idee bij de gemeente aan te kloppen.

Evaluatie

De regeling heeft een looptijd tot en met 31 december 2027.

Er zal een tussentijdse evaluatie plaats vinden in Q2 2026. Wanneer uit de evaluatie blijkt dat het leefbaarheidsfonds onvoldoende impact maakt, zal worden bezien of de voorwaarden om in aanmerking te komen voor subsidie uit het fonds aangepast dienen te worden. Voordat deze regeling afloopt, wordt deze in Q2 2027 geëvalueerd en wordt een voorstel gedaan voor het al dan niet voortzetten van de regeling.

Bijlage(n)

Bijlage 1 Regeling leefbaarheidsfonds gemeente Weert

Bijlage 2 Mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit steunverklaringen provinciaal leefbaarheidsfonds gemeente Weert 2025

Bijlage 3 Notulen gesprek Participatieraad